

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMAN
SOPIMUSSARJA
ULKOAVALTAIN KANSSA TEHDYT SOPIMUKSET

2002

Julkaistu Helsingissä 6 päivänä helmikuuta 2002

N:o 12—14

SISÄLLYS

N:o		Sivu
12	Laki Luxemburgin kanssa sosiaaliturvasta tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta	53
13	Tasavallan presidentin asetus Luxemburgin kanssa sosiaaliturvasta tehdyn sopimuksen voimaansaattamisesta	54
14	Ulkoasiainministeriön ilmoitus otsonikerrosta heikentäviä aineita koskevan Montrealin pöytäkirjan muutosten voimaantulosta	60

N:o 12

(Suomen säädöskokoelman n:o 850/2001)

L a k i

Luxemburgin kanssa sosiaaliturvasta tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Annettu Helsingissä 17 päivänä lokakuuta 2001

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Luxemburgissa 10 päivänä marraskuuta 2000 Suomen tasavallan ja Luxemburgin suurherttuakunnan välillä sosiaaliturvasta tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa niin kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §

Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta voidaan antaa tasavallan presidentin asetuksella.

3 §

Tämän lain voimaantulosta säädetään tasavallan presidentin asetuksella.

Helsingissä 17 päivänä lokakuuta 2001

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Peruspalveluministeri *Osmo Soininvaara*

HE 104/2001
StVM 23/2001
EV 96/2001

N:o 13

(Suomen säädöskokoelman n:o 82/2002)

Tasavallan presidentin asetus**Luxemburgin kanssa sosiaaliturvasta tehdyn sopimuksen voimaansaattamisesta**

Annettu Helsingissä 1 päivänä helmikuuta 2002

Tasavallan Presidentin päätöksen mukaisesti, joka on tehty sosiaali- ja terveysministerin esittelystä, säädetään:

1 §

Luxemburgissa 10 päivänä marraskuuta 2000 Suomen tasavallan ja Luxemburgin suurherttuakunnan välillä sosiaaliturvasta tehty sopimus, jonka eduskunta on hyväksynyt 18 päivänä syyskuuta 2001 ja jonka tasavallan presidentti on hyväksynyt 17 päivänä lokakuuta 2001 ja jonka hyväksymistä koskevat nootit on vaihdettu 18 päivänä joulukuuta 2001, on voimassa Suomen osalta kansainvälisesti 1 päivästä helmikuuta 2002 niin kuin siitä on sovittu.

2 §

Luxemburgin kanssa sosiaaliturvasta teh-

Helsingissä 1 päivänä helmikuuta 2002

dyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta 17 päivänä lokakuuta 2001 annettu laki (850/2001) tulee voimaan 6 päivänä helmikuuta 2002.

3 §

Sopimuksen muut kuin lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat asetuksena voimassa.

4 §

Tämä asetus tulee voimaan 6 päivänä helmikuuta 2002.

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**

Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

SOPIMUS

SOSIAALITURVASTA SUOMEN TASAVALLAN JA LUXEMBURGIN SUURHERTTUAKUNNAN VÄLILLÄ

Suomen tasavallan hallitus ja Luxemburgin suurherttuakunnan hallitus,

ottaen huomioon, että asetus (ETY) N:o 1408/71 ja täytäntöönpanoasetus (ETY) N:o 574/72 ovat tulleet sovellettaviksi Suomen tasavallan ja Luxemburgin suurherttuakunnan välisissä suhteissa,

haluten suojella sosiaaliturvan alalla kaikkia henkilöitä, jotka kuuluvat tai ovat kuuluneet toisen tai molempien valtioiden lainsäädännön piiriin,

haluten täydentää yllä mainittujen säännösten määräyksiä,

ottaen huomioon asetuksen (ETY) N:o 1408/71 8 artiklan ovat päättäneet tehdä seuraavan sopimuksen, joka korvaa valtioiden välisen 15 päivänä syyskuuta 1988 sosiaaliturvasta tehdyn sopimuksen:

I OSA

Yleiset määräykset

1 artikla

Määritelmät

1. Sopimusta sovellettaessa

a) ”asetuksella” tarkoitetaan neuvoston asetusta (ETY) N:o 1408/71 sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä sellaisena kuin sitä kulloinkin sovelletaan

b) ”täytäntöönpanoasetuksella” tarkoitetaan neuvoston asetusta (ETY) N:o 574/72 sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä annetun asetuksen (ETY) N:o

1408/71 täytäntöönpanomenettelystä sellaisena kuin sitä kulloinkin sovelletaan.

2. Muilla tässä sopimuksessa käytetyillä sanoilla ja käsitteillä on se merkitys, joka niille annetaan asetuksessa ja täytäntöönpanoasetuksessa, tai jos niitä ei siellä mainita, niillä on kansallisessa lainsäädännössä annettu merkitys.

2 artikla

Lainsäädäntö, johon sopimusta sovelletaan

1. Tätä sopimusta sovelletaan samaan lainsäädäntöön, joka kuuluu asetuksen alaiseen soveltamisalaan.

3 artikla

Henkilöllinen soveltamisala

1. Sopimusta sovelletaan kaikkiin henkilöihin, jotka ovat tai ovat olleet 2 artiklassa tarkoitetun lainsäädännön piirissä ja henkilöihin, jotka johtavat oikeutensa tällaisesta henkilöstä, jollei heihin sovelleta asetusta.

2. Sopimuksen 5 artiklan 2 kappaleen, 9 artiklan 2 kappaleen, 10 artiklan 2 kappaleen, 15 artiklan ja 17 artiklan mukaisesti sitä sovelletaan myös henkilöihin, jotka kuuluvat asetuksen henkilölliseen soveltamisalaan.

4 artikla

Vapaaehtoinen tai valinnainen jatkuva vakuutus

1. Sopimuspuolen lainsäädännön säännöksiä, joiden mukaan vapaaehtoisen tai valinnaisen jatkuvan vakuutuksen edellytyksenä on asuminen tämän sopimuspuolen alueella,

ei sovelleta henkilöihin, jotka asuvat toisen sopimuspuolen alueella, edellyttäen, että he ovat joskus heidän ollessaan aiemmin työelämässä olleet palkattuina työntekijöinä tai itsenäisinä ammatinharjoittajina ensiksi mainitun sopimuspuolen lainsäädännön alaisia.

2. Jos sopimuspuolen lainsäädännön mukaan vapaaehtoisen tai valinnaisen jatkuvan vakuutuksen edellytyksenä on vakuutuskausien täyttyminen, vakuutus- tai asumiskaudet, jotka ovat täyttyneet toisen sopimuspuolen lainsäädännön mukaan, on otettava huomioon tarvittavassa määrin ikään kuin ne olisi täytetty ensiksi mainitun sopimuspuolen lainsäädännön mukaan.

5 artikla

Etuuksien maksaminen ulkomaille

1. Jollei 11 artiklasta muuta johdu, sopimuspuolen lainsäädännön perusteella suoritettavia rahaetuuksia työkyvyttömyyden, vanhuuden tai perheenhuoltajan kuoleman johdosta sekä työtapaturman tai ammattitaudin johdosta suoritettavia eläkkeitä tai haudausavustuksia ei saa vähentää, muuttaa, keskeyttää, lakkauttaa tai takavarikoida sillä perusteella, että etuudensaaja asuu toisen sopimuspuolen alueella.

2. Jollei 11 artiklasta muuta johdu, sopimuspuolen lainsäädännön mukaiset 1 kappalessa tarkoitetut etuudet maksetaan kolmannen valtion alueella oleskeleville tai asuville toisen sopimuspuolen kansalaisille samoin edellytyksin ja samassa laajuudessa kuin ensiksi mainitun sopimuspuolen kansalaisille. Tämä koskee myös henkilöitä, joihin sovelletaan asetusta.

6 artikla

Etuuksien päällekkäisyyden estäminen

Niitä määräyksiä, joita sopimuspuolen lainsäädännössä voi olla etuuden vähentämiseksi tai keskeyttämiseksi, kun se on päällekkäinen muiden sosiaaliturvaetuuksien kanssa tai muiden tulojen kanssa tai ansiotyön tekemisen vuoksi, sovelletaan etuudensaajaan myös, kun kysymys on etuuksista, jotka saadaan toisen sopimuspuolen lainsäädännön mukaan ja kun

kysymys on tuloista, jotka ansaitaan, tai ansiotyöstä, joka tehdään toisen sopimuspuolen alueella.

II OSA

Sovellettava lainsäädäntö

7 artikla

Yleissääntö

Sovellettava lainsäädäntö määräytyy asetuksen II osaston ja täytäntöönpanoasetuksen III osaston säännösten mukaisesti.

8 artikla

Lähetettyjen henkilöiden perheenjäsenet

Asetuksen II osaston lähettämistä koskevien säännösten mukaisesti toisen sopimuspuolen alueelle lähetetyn henkilön mukana seuraavat puoliso ja lapset kuuluvat saman sopimuspuolen lainsäädännön piiriin kuin tämä henkilö, jolleivät he itse ole työssä sen sopimuspuolen alueella, johon henkilö on lähetetty.

III OSA

Eri etuusryhmiä koskevia erityissäännöksiä

9 artikla

Oikeus etuuksiin. Kausien yhteenlaskeminen

1. Jollei tässä sopimuksessa toisin määrätä, sovelletaan asetuksen III osaston 1—5 luvun säännöksiä.

2. Jos henkilöllä ei ole oikeutta eläkkeeseen kummankin sopimuspuolen lainsäädännön mukaisesti täytettyjen vakuutuskausien perusteella, jotka on yhteenlaskettu tämän sopimuksen tarkoittamalla tavalla, oikeus eläkkeeseen määräytyy laskemalla yhteen nämä kaudet sellaisten kausien kanssa, jotka on täytetty sellaisen kolmannen valtion lainsäädännön mukaisesti, jonka kanssa molemmat sopimuspuolet ovat tehneet kausien yhteen-

laskemista koskevan määräyksen sisältävän sosiaaliturvasopimuksen. Tämän kappaleen määräykset eivät koske Suomen kansaneläkeitä.

3. Kausina, jotka Luxemburgin lainsäädännön mukaan pidentävät viiteaikaa, jonka kuluessa työkyvyttömyys- tai perhe-eläkkeen saamiseksi vaadittava odotusaika on täytettävä, otetaan myös huomioon Suomen alueella täytetyt kaudet.

4. Jos henkilöllä on oikeus Suomen lainsäädännön mukaiseen sairaus- tai vanhempainetuuteen kummankin sopimuspuolen lainsäädännön mukaisesti täytettyjen vakuutuskausien perusteella, edellytetään lisäksi, että henkilölle Suomen lainsäädännön mukaisesti on täyttynyt vähintään neljän viikon vakuutuskausi välittömästi ennen sairaus- tai vanhempainetuuskauden ensimmäistä päivää.

10 artikla

Suomen työeläkejärjestelmää koskevat erityismääräykset

1. Saadakseen oikeuden eläketapahtuman ja eläkeiän väliseen aikaan perustuvaan eläkkeeseen 3 artiklan 1 kappaleessa mainittujen henkilöiden on täytynyt kuulua Suomen työeläkejärjestelmän piiriin eläketapahtumavuoden ja sitä välittömästi edeltäneiden kymmenen kalenterivuoden aikana vähintään 12 kalenterikuukautta.

2. Jos 3 artiklan 1 kappaleessa mainituilla henkilöillä tai asetuksen piiriin kuuluvilla henkilöillä on sekä Luxemburgissa että Suomessa oikeus eläkkeeseen, joka perustuu eläketapahtuman ja eläkeiän väliseen aikaan, tähän aikaan perustuva Suomen eläke lasetaan ennen eläketapahtumaa täyttyneiden Suomen vakuutuskausien ja molemmissa maissa yhteensä täyttyneiden vakuutuskausien suhteessa.

11 artikla

Suomen kansaneläkkeet, mukaan lukien vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläkkeet

1. 5 artiklan ja 9 artiklan estämättä oikeu-

desta kansaneläkettä ja perhe-eläkettä koskevan lainsäädännön mukaisesti etuuksiin sekä niiden laskemisesta ja maksamisesta määrätään tämän artiklan mukaisesti.

2. Sopimuspuolen alueella asuvalla sopimuspuolen kansalaisella on oikeus saada

a) kansaneläkettä, jos hän on 16 vuotta täytettyään asunut Suomessa yhtäjaksoisesti vähintään kolmen vuoden ajan

b) leskeneläkettä, jos hän ja vainaja 16 vuotta täytettyään ovat asuneet yhtäjaksoisesti Suomessa vähintään kolmen vuoden ajan ja jos vainaja oli sopimuspuolen kansalainen ja asui kuollessaan sopimuspuolen alueella

c) lapseneläkettä, jos vainaja oli sopimuspuolen kansalainen joka 16 vuotta täytettyään oli asunut yhtäjaksoisesti Suomessa vähintään kolmen vuoden ajan ja joka asui kuollessaan sopimuspuolen alueella.

3. Sopimuspuolen toimivaltainen laitos soveltaa omaa lainsäädäntöään, kun se laskee eläkkeitä tämän artiklan 2 kappaleen mukaisesti.

12 artikla

Työttömyysetuudet

1. Sovellettaviksi tulevat asetuksen 67 artiklan ja 68 artiklan 2 kohdan säännökset.

2. Kun sovelletaan 1 kappaleen määräyksiä, toimivaltainen laitos ottaa huomioon etuuksien maksuaikaa määritessään ajan, jolta toisen sopimuspuolen laitos on maksanut etuuksia.

13 artikla

Perhe-etuudet

1. Perhe-etuudet maksetaan sen sopimuspuolen lainsäädännön mukaisesti, jonka alueella lapsi asuu.

2. Kun määrätään oikeudesta perhe-etuuksiin, otetaan tarvittaessa huomioon toisen sopimuspuolen alueella täytetyt vakuutus- ja asumiskaudet, jos ne eivät ole päällekkäisiä.

IV OSA

Muut määräykset

14 artikla

Toimeenpanojärjestelyt

1. Jollei tässä sopimuksessa toisin määrätä, asetuksen VI osaston ja täytäntöönpanoasetuksen määräyksiä sovelletaan tätä sopimusta sovellettaessa.

2. Asianomaiset viranomaiset voivat tarvittaessa tehdä sopimuksia sopimuksen toimeenpanemiseksi mukaan lukien kustannusten korvaamista koskevat järjestelyt.

15 artikla

Täytäntöönpanomenettelyt

1. Sopimuspuolten tuomioistuinten täytäntöönpanokelpoiset päätökset samoin kuin sopimuspuolten laitosten tai viranomaisten sosiaalivakuutuksen vakuutusmaksuja ja muita vaatimuksia koskevat täytäntöönpanokelpoiset asiakirjat tunnustetaan toisen sopimuspuolen alueella.

2. Tunnustamisesta saa kieltäytyä vain, jos se on sen sopimuspuolen oikeusjärjestyksen vastaista, missä päätös tai asiakirja olisi pantava täytäntöön.

3. Täytäntöönpanomenettelyssä noudatetaan lainsäädäntöä, joka koskee sen sopimuspuolen sellaisten päätösten ja asiakirjojen täytäntöönpanoa, jonka alueella täytäntöönpano tapahtuu. Päätös tai asiakirja on varustettava sen täytäntöönpanokelpoisuutta koskevalla todistuksella (täytäntöönpanolauseke).

4. Sopimuspuolen laitoksen eräntyneitä vakuutusmaksuja koskevilla saatavilla on toisen sopimuspuolen täytäntöönpanossa sekä konkurssi- ja akordimenettelyssä sama etu oikeus kuin vastaavilla saatavilla tämän sopimuspuolen alueella.

16 artikla

Erimielisyyksien ratkaiseminen

Sopimuspuolten asianomaiset viranomaiset neuvottelevat suoraan keskenään erimielisyyksistä, jotka ilmenevät sopimuspuolten välillä tämän sopimuksen tulkinnasta tai soveltamisesta.

V OSA

Siirtymä- ja loppumääräykset

17 artikla

Siirtymämääräykset

1. Sopimusta sovelletaan myös ennen sen voimaantuloa sattuneisiin vakuutustapahtumiin. Sopimuksen perusteella ei kuitenkaan makseta etuuksia sen voimaantuloa edeltävältä ajalta, vaikka ennen voimaantuloa täytetty vakuutuskaudet otetaan huomioon määrättäessä oikeudesta etuuksiin.

2. Hakemuksesta ja sopimuksen voimaantulosta lukien myönnetään tai ryhdytään uudelleen maksamaan etuutta, jota ei ole myönnetty henkilön kansalaisuuden vuoksi tai joka on keskeytetty sen vuoksi, että henkilö asuu toisen sopimuspuolen alueella, sillä edellytyksellä, että aikaisemmin määrätystä oikeuksista ei ole suoritettu kertakorvausta.

3. Ennen sopimuksen voimaantuloa myönnetty etuus lasketaan hakemuksesta sopimuksen määräysten mukaisesti uudelleen. Etuudet voidaan myös laskea uudelleen ilman hakemusta. Uudelleen laskeminen ei saa johtaa aiemmin maksettujen etuuksien vähenemiseen.

4. Jos 2 tai 3 kappaleessa mainittua etuutta koskeva hakemus on jätetty kahden vuoden kuluessa sopimuksen voimaantulosta, sopimuksen perusteella syntyneet oikeudet hyväksytään sopimuksen voimaantulosta lukien soveltamatta asianomaiseen henkilöön sopimuspuolten lainsäädännössä olevia oikeuksien menettämistä tai rajoittamista koskevia säännöksiä.

5. Jos 2 tai 3 kappaleessa mainittua etuutta koskeva hakemus on jätetty myöhemmin kuin kaksi vuotta sopimuksen voimaantulosta, oikeudet, joita ei ole menetetty tai rajoitettu, saadaan hakemuksen jättöpäivästä lukien, jollei sopimuspuolen lainsäädännössä ole edullisempia säännöksiä.

18 artikla

Aikaisemman sopimuksen kumoaminen

Sopimus korvaa Suomen tasavallan ja Luxemburgin suurherttuakunnan välillä Luxemburgissa 15 päivänä syyskuuta 1988 tehdyn aikaisemman sopimuksen, joka lakkaa olemasta voimassa siitä päivämäärästä lukien, kun tämä sopimus tulee voimaan.

19 artikla

Irtisanominen

1. Sopimus on voimassa toistaiseksi. Kummankin sopimuspuolen hallitus voi kuitenkin irtisanoa sen. Irtisanominen tehdään kirjallisesti viimeistään kolme kuukautta ennen sen kalenterivuoden päättymistä, jonka lopussa sopimus lakkaa olemasta voimassa.

2. Jos sopimus irtisanotaan, sen perusteella saavutetut oikeudet pysyvät voimassa.

3. Syntymässä olevat oikeudet, jotka liittyvät ennen sopimuksen voimassaolon lakkaamista täytettyihin vakuutuskausiin, eivät

irtisanomisen johdosta häviä. Niiden myöhempi jatkuva tunnustaminen määrätään erityisellä sopimuksella tai jollei sellaista sopimusta ole tehty, kysymyksessä olevan laitoksen soveltaman lainsäädännön mukaisesti.

20 artikla

Voimaantulo

Kumpikin sopimuspuoli ilmoittaa kirjallisesti toiselle sopimuksen voimaansaattamiseksi vaadittujen perustuslaillisten edellytysten täyttämisestä. Sopimus tulee voimaan sitä kuukautta toisena seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä, jolloin kumpikin sopimuspuoli on antanut sanotun ilmoituksen.

Sen vakuudeksi allekirjoittaneet, siihen asianmukaisesti valtuutettuina, ovat allekirjoittaneet sopimuksen.

Tehty Luxemburgissa 10 päivänä marraskuuta 2000 kahtena suomen- ja ranskankielisenä kappaleena, jotka kummatkin tekstit ovat yhtä todistusvoimaiset.

Suomen tasavallan hallituksen puolesta

Henry Söderholm

Luxemburgin suurherttuakunnan hallituksen puolesta

Lydie Polfer

N:o 14

Ulkoasiainministeriön ilmoitus**otsonikerrosta heikentäviä aineita koskevan Montrealin pöytäkirjan muutosten voimaantulosta**

Annettu Helsingissä 5 päivänä helmikuuta 2002

Ulkoasiainministeriö ilmoittaa, että otsonikerrosta heikentäviä aineita koskevaan Montrealin pöytäkirjaan (SopS 65-66/1988) Pekingissä 3 päivänä joulukuuta 1999 tehdyt muutokset, jotka tasavallan presidentti on hyväksynyt 8 päivänä kesäkuuta 2001 ja joita koskeva hyväksymiskirja on talletettu Yhdys-

tyneiden Kansakuntien pääsihteerin huostaan 18 päivänä kesäkuuta 2001, tulevat voimaan 25 päivänä helmikuuta 2002 niin kuin siitä on sovittu.

Muutokset ovat nähtävinä ja saatavissa ympäristöministeriössä, joka myös antaa niistä tietoja suomeksi ja ruotsiksi.

Helsingissä 5 päivänä helmikuuta 2002

Ulkoasiainministeri *Erkki Tuomioja*

Lainsäädäntösihteeri Kaija Suvanto